

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om hänförande av inkomst till ett fast driftställe

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om hänförande av inkomst till ett fast driftställe (RP 164/2025 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört

- specialsakkunnig Anna Lehtimäki, finansministeriet
- ledande sakkunnig Sanna Lindqvist, Skatteförvaltningen
- ledande skatteexpert Tomi Viitala, Centralhandelskammaren
- juris doktor, docent Marianne Malmgrén
- professor Pekka Nykänen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Kalevi Sorsa-stiftelsen
- Företagarna i Finland rf.

Inget yttrande av

- Finnwatch rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att inkomstskattelagen, lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning ändras.

I inkomstskattelagen föreslås noggrannare bestämmelser än tidigare om hänförande av inkomst till ett fast driftställe. Inkomsten ska hänföras till ett fast driftställe på det sätt som förutsätts i den artikel om rörelseinkomst som funnits i OECD:s modellskatteavtal sedan 2010, när det finns en

Betänkande FiUB 7/2026 rd

motsvarande artikel om rörelseinkomst i skatteavtalet. I propositionen föreslås dessutom bestämmelser om hänförande av inkomst till ett fast driftställe i situationer där artikeln om rörelseinkomst i det tillämpliga skatteavtalet avviker från artikeln om rörelseinkomst i OECD:s modellskatteavtal från 2010 samt i situationer där det inte finns något tillämpligt skatteavtal.

Dessutom föreslås det att lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet ändras så att det i lagen uttryckligen föreskrivs om beaktande av interna prestationer mellan företagsdelar vid beräkningen av den beskattningsbara inkomsten.

Lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning föreslås bli ändrad så att de bestämmelser som föreslås i inkomstskattelagen beaktas också vid tillämpningen av avräkningsmetoden för undanröjande av dubbelbeskattning i fråga om huvudkontor i Finland.

Syftet med propositionen är att den nationella lagstiftningen, när den motsvarar artikeln om rörelseinkomst från 2010 i OECD:s modellskatteavtal, ska stärka betydelsen av principen om marknadsmässiga villkor och principen om fristående företag när inkomst hänförs till ett fast driftställe. Målet är att Finlands nationella lagstiftning i fortsättningen inte ska begränsa tillämpningen av artikeln om rörelseinkomst enligt modellskatteavtalet från 2010 i de situationer där en bestämmelse i enlighet med den har tagits in i ett skatteavtal. Finland har än så länge inte ingått skatteavtal som innehåller artikeln om rörelseinkomst enligt OECD:s modellskatteavtal från 2010, men i och med ändringen blir det möjligt att ingå sådana avtal.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2027. Lagarna tillämpas första gången vid beskattningen för 2027.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

Syftet med propositionen är att Finlands nationella lagstiftning i fortsättningen inte ska begränsa tillämpningen av artikeln om rörelseinkomst enligt modellskatteavtalet från 2010 i de situationer där en bestämmelse i enlighet med den har tagits in i ett skatteavtal. Finland har än så länge inte ingått skatteavtal som innehåller artikeln om rörelseinkomst enligt OECD:s modellskatteavtal från 2010, eftersom rättsläget har varit oklart i fråga om huruvida fiktiva poster kan beaktas i beskattningen av ett fast driftställe i Finland. I och med den föreslagna ändringen undanröjs oklarheten i rättsläget och det blir möjligt att ingå sådana skatteavtal. I Finland används i nuläget i regel en artikel om rörelseinkomst som motsvarar artikeln om rörelseinkomst enligt modellskatteavtalet från 2008.

Av propositionen framgår att när det i Finlands skatteavtal kan tas in en artikel om rörelseinkomst i enlighet med modellskatteavtalet från 2010, kan också kommentaren från 2010 till modellskatteavtalet och OECD:s allokeringsrapport i sin helhet användas som tolkningshjälp för

Betänkande FiUB 7/2026 rd

artikeln om rörelseinkomst, vilket stärker betydelsen av principen om marknadsmässiga villkor och principen om fristående företag när inkomst hänförs till ett fast driftställe.

Syftet med propositionen är också att förtydliga tillämpningen av bestämmelserna om beskattning av inkomst av näringsverksamhet för fasta driftställen i Finland samt tillämpningen av bestämmelserna om undanröjande av dubbelbeskattning för huvudkontor i Finland.

Propositionen bedöms inte ha några direkta ekonomiska konsekvenser, utan konsekvenserna kommer indirekt och med en viss fördröjning genom de ändringar i skatteavtalen som propositionen medger. Enligt propositionen gäller ändringarna endast sådana utländska företag som har ett fast driftställe i Finland och sådana inhemska företag som har ett fast driftställe utomlands. Det är i princip fråga om en mycket begränsad grupp skattskyldiga.

Regeringen föreslår att det till inkomstskattelagen fogas en ny 9 b § med bestämmelser om hänförande av inkomst till ett fast driftställe. I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse som motsvarar artikeln om rörelseinkomst och principen om fristående företag i OECD:s modellskatteavtal från 2010. Inkomsten ska hänföras till ett fast driftställe på det sätt som förutsätts i den aktuella artikeln om rörelseinkomst när det finns en motsvarande artikel om rörelseinkomst i skatteavtalet. I 2 mom. föreslås bestämmelser om situationer där artikeln om rörelseinkomst i det tillämpliga skatteavtalet avviker från artikeln om rörelseinkomst i OECD:s modellskatteavtal från 2010. I 3 mom. föreskrivs det om situationer där det inte finns något tillämpligt skatteavtal. Enligt propositionsmotiven är avsikten att de föreslagna bestämmelserna så noggrant som möjligt ska följa vad som anges i modellskatteavtalet och att de i princip ska tolkas i enlighet med vad som anges i det avtalet. Vidare föreslås det att näringskattelagen preciseras så att fiktiva poster som hänför sig till ett fast driftställe i Finland ska beaktas vid beräkningen av resultatet av det fasta driftställets näringsverksamhet. Det föreslås att det i den så kallade metodlagen (lag 1552/1995) tas in en preciserande bestämmelse om att de bestämmelser som föreslås i inkomstskattelagen beaktas vid tillämpningen av avräkningsmetoden för undanröjande av dubbelbeskattning.

Vid utskottets sakkunnigutfrågning välkomnades propositionens mål om att genom nationell lagstiftning möjliggöra beskattning enligt den bestämmelse om hänförande av inkomst från ett fast driftställe som ingår i OECD:s modellskatteavtal från 2010. Det har också ansetts motiverat att beskattningen av fasta driftställen förtydligas. Kritik framfördes främst mot det valda regleringssättet och mot att det är komplicerat.

Sammantaget anser utskottet att de föreslagna ändringarna behövs och är ändamålsenliga. Nedan redogörs för några frågor som lyftes fram vid sakkunnigutfrågningen.

Vissa påpekanden

Vid utfrågningen noterades att den föreslagna 9 b § i inkomstskattelagen till sin struktur är svårbegriplig. Bland annat ifrågasattes behovet av separata 2 och 3 mom. Till denna del konstaterar utskottet att innehållet i 3 mom. om situationer där det inte finns något skatteavtal i sig motsvarar innehållet i artikeln om rörelseinkomst enligt modellskatteavtalet från 2008. Således kommer tillämpningen av 2 och 3 mom. ofta i praktiken att leda till samma slutresultat. Utskottet

Betänkande FiUB 7/2026 rd

har utifrån erhållen utredning ändå ansett att de föreslagna separata 2 och 3 mom. är motiverade. För det första har Finland skatteavtal där artiklarna om rörelseinkomst avviker från artikeln om rörelseinkomst i modellskatteavtalet från 2008, varvid tillämpningen av 3 mom. inte leder till ett slutresultat som stämmer överens med skatteavtalet. För det andra ger 2 mom. flexibilitet med avseende på framtiden. Om artikeln om rörelseinkomst i OECD:s modellskatteavtal i framtiden ändras så att innehållet avviker från 1 mom. och Finland ingår ett skatteavtal enligt den nya artikeln om rörelseinkomst, kan 2 mom. tillämpas också i dessa situationer.

Vid utfrågningen ifrågasattes också behovet av det föreslagna 3 mom. om situationer utan skatteavtal, om principen om fristående företag tillämpas på ett heltäckande sätt också i de situationer där det inte finns något skatteavtal. Således kunde hänvisningarna till skatteavtalet i 1 mom. strykas, samtidigt som det inte behövs ett separat 3 mom. om situationer utan skatteavtal. Till denna del påpekar utskottet att det i propositionen inte har ansetts ändamålsenligt att i situationer utan skatteavtal tillåta exempelvis en mer omfattande avdragsrätt för utgifter i enlighet med 1 mom. än vad som skulle vara tillåtet i många situationer med skatteavtal i enlighet med 2 mom. Det har också ansetts kunna ha direkta konsekvenser för beskattningen av fasta driftställen om man avviker från nuvarande beskattningspraxis. Utskottet har också fått en utredning om att man i regleringen av situationer utan skatteavtal också måste beakta förutsättningen av ömsesidighet i fråga om skatteavtal. Brister eller oklarheter i den ömsesidiga behandlingen i skattehänseende kan medföra ytterligare utmaningar eller frågor i situationer där 1 mom. tillämpas och således medföra mer omfattande utredningsskyldigheter för Skatteförvaltningen. Också av den anledningen bör det mest motiverade regleringsalternativet anses vara att stärka nuvarande beskattningspraxis.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1—3 i proposition RP 164/2025 rd utan ändringar.

Betänkande FiUB 7/2026 rd

Helsingfors 24.3.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
medlem Otto Andersson sv
medlem Markku Eestilä saml
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Jari Koskela saf
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Joona Räsänen sd
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Ville Valkonen saml
medlem Pia Viitanen sd
ersättare Sanna Antikainen saf
ersättare Janne Jukkola saml
ersättare Riitta Kaarisalo sd
ersättare Eeva Kalli cent
ersättare Mikko Lundén saf
ersättare Lauri Lyly sd
ersättare Krista Mikkonen gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Tarja Järvinen.